

Riktlinjer för biskopsvisitation i församlingar

1. Uppdrag och syfte

Biskopsvisitation i församlingar är föreskriven och reglerad i den kanoniska lagen, jfr Can. 394, 396 och 398. Den ingår som ett ordinarie instrument i biskopens uppdrag att vara herde över hela stiftet. Den ger biskopen inblick i församlingarnas inre och yttre utveckling, gör honom bekant med församlingarnas glädjeämnen, utmaningar och problem. Genom biskopsvisitation stärks relationen mellan biskopen och de troende i stiftet.

Visitation skall äga rum omkring vart femte år.

Visitationen genomförs av biskopen själv eller av honom utsedd hjälpbiskop, generalvikarie, biskopsvikarie eller annan präst. Om biskopen så önskar kan han ha med sig en eller flera ledsagare och medhjälpare.

Vad som i denna riktlinje sägs om biskopen gäller även om andra som utses som visitator.

2. Förberedelser

Initiativ till biskopsvisitation tas av biskopen och avtalas med församlingens kyrkoherde.

Efter samråd med ekonomi- och pastoralråd presenterar kyrkoherden ett detaljerat programförslag till biskopen för godkännande. Församlingen informeras i god tid om programmet för visitationen.

Tre månader före visitationen skickar församlingen ett brev till biskopen med en presentation av församlingen. Brevet innehåller följande uppgifter:

- en sammanfattning av församlingens nuvarande situation,
- namn på församlingens anställda,
- namn på församlingens förtroendevalda,
- överblick över verksamhetsområden som finns i församlingen (gudstjänstliv, sakramentsförberedelser, ungdomsarbete, undervisning, ekumenik, sociala insatser etc.) samt namnen på de ansvariga för respektive område,
- kort beskrivning av nationell själavård i församlingen,
- ev. förekomst av andra riter än den latinska i församlingen,
- hur församlingen ser på sin kallelse samt vilka visioner och planer den har för framtiden,
- aktuella frågor som just nu diskuteras i församlingen,
- andra frågor av intresse för samtal med biskopen.

Minst två månader före visitationen besöker stiftets ekonomichef församlingen och skaffar sig en uppfattning om församlingens ekonomiska situation. Ekonomichefen lämnar en skriftlig rapport till biskopen inför dennes visitation.

3. Genomförande

Biskopens visitation av församlingen äger rum på en helg och omfattar minst ett dygn (lördag-söndag). Vid behov kan visitationen börja redan på fredag kväll.

Biskopen inkvarteras i prästgården.

Inom ramen för visitationen skall biskopen:

- fira söndagens högmässa och ev. andra mässor,
- träffa gudstjänstbesökare, t.ex. i samband med kyrkkaffe,
- möta de av stiftet anställda i församlingen (präster, bröder, systrar, diakoner),
- träffa församlingens anställda samt de ansvariga för olika församlingsaktiviteter (katekes, ungdomsarbete, socialt apostolat etc.),
- sammanträda med pastoral- och ekonomiråd och därvid ta upp ekonomichefens rapport, granska kyrkböckerna.

Om möjligt skall biskopen även:

- besöka någon av de sjuka i församlingen,
- delta i någon församlingsaktivitet som t.ex. undervisning, ungdomssamling eller syförening,
- besöka en kapellförsamling där sådana finns,
- besöka annan plats i församlingen där mässan regelbundet firas.

4. Utvärdering

Senast en månad efter visitationen skickar biskopen ett sammanfattande brev till församlingen. Kyrkoherden ansvarar för att brevet kommer till församlingens kännedom samt för att ev. direktiv och rekommendationer från biskopen genomförs.

Ekonomi- och pastoralrådet skall i sin tur utvärdera visitationen, behandla biskopens brev och planera ev. uppföljande åtgärder. Beslut som sammanhänger med genomförd biskopsvisitation skall meddelas till biskopen.

5. Ikraftträdande

Ovanstående riktlinjer för biskopsvisitation i församlingar träder i kraft 2017-09-01.

+ Anders kardinal Arborelius OCD
biskop av Stockholm

